

Kinderen uit de Knel

Dit document bevat de alternatieve tekst van het origineel. Dit document is bedoeld voor mensen met een visuele beperking, zoals slechtzienden en blinden.

Twee Nederlandse therapeuten ontwikkelden in 2007 een nieuwe aanpak voor gezinnen in de knel. Ze ontwikkelden een programma "Kinderen uit de Knel", een training voor ouders én kinderen (www.kinderenuitdeknel.nl).

Kinderen uit de Knel is een groepsprogramma voor maximaal zes ouderparen en hun kinderen.

De hulpverleners die dit programma geven zijn opgeleid door het Lorentzhuis/KJTC en voldoen aan de door hun gestelde kwaliteitseisen.

Na de intakefase die 2 gezamenlijke intakegesprekken omvat en een netwerkbijeenkomst, start het groepsprogramma.

De oudergroep (ex partners) komt acht sessies van twee uur bij elkaar. In dezelfde tijd komen ook de kinderen in een groep samen. De meeste programma's vinden plaats onder school- en/of werktijd, zodat jongere kinderen ook kunnen deelnemen. In principe is het hoofdverblijf van het kind uitgangspunt voor de regio waar men gaat deelnemen. Soms is het ook mogelijk de training te volgen aan het eind van de middag tussen 17.30u-19.30u. Locatie, dag en tijdstip verschillen per zorgaanbieder en worden zo veel mogelijk afgestemd op voldoende deelnemers per groep en woonplek van de deelnemers. De bijeenkomsten vinden minimaal 1 keer in de 14 dagen plaats (met uitzondering van vakantieperiodes). Zorgaanbieders die het groepsprogramma Kinderen uit de Knel aanbieden zijn AmaCura, Mutsaersstichting, Rubicon, Zuyderland, Synthese en Lionarons.

De ouders werken aan het doorbreken van de destructieve patronen zodat de kinderen weer centraal komen te staan, zich veilig voelen en weer goed kunnen ontwikkelen. De twee therapeuten scheppen een omgeving waarin positieve verandering mogelijk is. Zij geven informatie, opdrachten en oefeningen die ouders helpen nieuwe en constructieve stappen te maken.

De kinderen maken met elkaar films, posters, tekeningen, graffiti, theater en muziek rond het thema 'ouders die strijden'. Ze kunnen hier ook over spreken maar het hoeft niet. De kindertherapeuten richten zich op de krachten van de kinderen en op het vergroten van weerbaarheid.

Op de zesde bijeenkomst presenteren de kinderen aan de ouders wat ze hebben gemaakt. De ouders presenteren op hun beurt aan de kinderen wat ze in het project hebben geleerd en wat ze de kinderen toewensen.

Deelnemingsvoorwaarden

Het is belangrijk dat ouders goed geïnformeerd zijn over de strikte deelnemingsvoorwaarden.

Een eerste voorwaarde waarmee beide ouders akkoord moeten gaan, is het stoppen of minstens on hold zetten van de juridische procedures. Wij vragen de mensen om zich kwetsbaar op te stellen en te werken aan vertrouwen zodat de situatie voor de kinderen weer veilig kan worden. Uit ervaring blijkt dat het kwetsbaar opstellen en reflecteren op eigen gedrag en handelen, niet gaat wanneer mensen ook nog een juridische strijd voeren.

Het programma werkt vanuit een systemische visie. Daarom is het van belang dat, naast de ouders en het aangemelde kind, ook de andere kinderen uit het gezin deelnemen.

Kinderen vanaf 4 jaar kunnen deelnemen aan de kindgroep. Voor jongere kinderen kan de jeugdhulpaanbieder een alternatief traject aanbieden.

Ernstige verslavingsproblematiek en actuele fysieke agressie zijn contra-indicaties en cliënten dienen vaardig te zijn in het spreken en verstaan van de Nederlandse taal.

Actieve betrokkenheid van het netwerk

Scheiden is een emotioneel proces wat veel mensen aangaat. Want ook grootouders, verdere familie, vrienden, burens, school, werk, enz. voelen zich betrokken. Daarbij kunnen ook nog eens nieuwe partners met hun kinderen en hun netwerk een rol spelen. Hoe erger de strijd is en hoe langer deze duurt, hoe meer betrokkenen naar één van de twee kanten getrokken worden. De strijd gaat door tussen twee steeds grotere "clans".

De bedenkers van 'Kinderen uit de Knel' hebben dit ook sterk ervaren. Soms werden er in de oudergroep afspraken gemaakt of zette een ouder bepaalde stappen, die bij de nieuwe partner of de achterban veel vragen oproepen. Logisch, want al deze mensen waren erg betrokken, maar namen niet actief deel aan de oudergroep. Ze begrepen dus niet alle nieuwe stappen. Dit heeft heel duidelijk gemaakt hoe belangrijk het netwerk is voor mensen die scheiden.

Daarom begint elke training met een informatieavond voor het netwerk. Deze avonden zijn niet therapeutisch van aard. Het gaat om het informeren van belangrijke betrokkenen van de ouders, maar ook belangrijke personen voor de kinderen. Op deze avond wordt er informatie gegeven over het project, wat we gaan doen en waarom. Mensen mogen vragen stellen. En tot slot vragen we hen ons te steunen, te helpen, en het project 'Kinderen uit de Knel' een kans te geven. We vragen van elke deelnemende ouder om ten minste één steunfiguur mee te nemen naar de netwerkbijeenkomst. Deze supporters worden ook bij huiswerkopdrachten tijdens de training betrokken.

Uit eerdere groepen is gebleken dat voor ouders zonder netwerk het programma te zwaar is en ze automatisch belanden in de groep waarbij geen effect is na het traject. Om die reden kunnen ouders zonder steunfiguren nog niet deelnemen aan het programma en dient hier eerst aandacht naartoe te gaan.

Overige aandachtspunten

- Deelnemen is voor ouders geen makkelijke stap. Twijfels en aarzelingen zijn normaal. Het helpt ouders om samen met hun advocaat hierover te kunnen spreken. Het vraagt ook veel engagement en geregeld voor een gezin, om op een dag in de week met alle kinderen te kunnen deelnemen. Het is dan ook belangrijk goede afspraken te maken over school, vrijetijdsinitiatieven, vervoer, enz.
- Onderzoek toont aan dat 2 op 3 gezinnen verbetering voelt. Dat kan ouders hoop geven
- Engagement om aan 8 bijeenkomsten deel te nemen, en tussenin tijd te maken voor huiswerkopdrachten.
- Het programma draait om wat je als ouder zelf kan veranderen. Om die reden is het dan ook belangrijk dat iedere ouder bij de start bereid is om een poging te ondernemen om naar zichzelf te kijken en niet meer naar de ander.